

NARODNA STRAŽA

UREDNIŠTVO I UPRAVA: „NARODNA STRAŽA“
SIBENIK. — RUKOPISI SE NE VRAĆAJU. — NE-
BILJEGOVA NA SE PISMA NE PRIMAJU.

IZLAZI SVAKE SUBOTE
POJEDINI BROJ Din. 1'50

PRETPLATA „NARODNE STRAŽE“ IZNOSI GO
DIŠNJE Din. 60. — ZA INOZEMSTVO Din. 120.
OGLASI PO CIJENIKU.

Br. 4.

Šibenik, 18. veljače 1925.

God. V.

Nakon izbora.

Toliko iščekivani dan 8. veljače — izborni dan — je prošao! Ni ovaj put nijesmo uspjeli, jer većina naroda nije poklonila povjerenja nama, nego Radiću! Mi smo ostali bez mandata tako, da se riječ Hrvatske Pučke Stranke ne će čuti ni u ovom parlamentu!

Ovaj put zapravo nijesmo ni proveli skoro nikakvu agitaciju, kad smo vidjeli raspoloženje većine naroda, osobito nakon Obznane te uapšenja Radića i drugova. Nijesmo htjeli da nastupamo proti utamničenom Radiću, nego smo apelirali na rodoljublje hrvatskih birača i pozvali ih, da glasuju samo za hrvatske stranke, a protiv PP režima. Dovoljno i glavno nam je bilo, da se kao stranka afirmiramo i pokažemo, da ima Hrvata, koji dok se najodlučnije bore protiv Pačića i Pribičevića, istodobno ustaju proti nerilnoj i bezumnoj politici Stjepana Radića i njegovih skutonosa - zajedničara.

Uvaživši sve okolnosti sa rezultatom sm'o zadovoljni tim više, što znamo, da je dobar dio naših pristasa ovaj put glasovao za Radića u krivom uvjerenju, da time jače protestiraju proti Obznani i nešnosnom PP teroru, a u sjevernoj Dalmaciji još i iz neopravdane bojazni, da svojim glasovanjem za Hrvatsku Pučku Stranku ne bi oslabili hrvatski front i PP režimu omogućili treći, odnosno i četvrti mandat. Sad se najbolje vidi, kad su nam poznati izborni rezultati, da HRSS ne bi dobila četvrtog mandata, da je za nju još glasovalo ne samo svih onih 1359 naših svijesnih Hrvata-pučana, nego i da je za nju palo čak 30.000 glasova, dok je onako jak Nacionalni Blok (22.996) hvala izbornom teroru i tolikim već unaprijed smišljenim makinacijama i nepravilnostima. Hrvatski front ne bi bio ni najmanje oslabljen ni u slučaju, da je Hrvatskoj Pučkoj Stranci omogućen kolonik, a HRSS da je dobila samih 17.008 glasova, jer bi u tom slučaju bila izabrana opet tri Hrvata: 2 HRSS + 1 HPS. U južnoj Dalmaciji je naprotiv oslabljen hrvatski front i izabran poznati orjun naš Andelinović namjesto sedmog Hrvata: odličnog i zaslužnog dra Dučića krivnjom baš HRSS, koja je povelja najžešću agitaciju protiv HPS. Sebi tim nije pomogla, a HPS je onemogućila kolonik i skrivila, da Hrvati nijesu dobili i sedmi mandat u južnoj Dalmaciji.

Sve ovo smo napomenuli, da s jedne strane pokažemo, kako gadno izvrću i lažu svi oni, koji govore i šire, da smo mi svojim samostalnim istupom oslabili hrvatski front u Dalmaciji. S druge strane opet htjeli smo sve ovo staviti pred oči svima onim Hrvatima, koji su pristale HPS ili s njom i njenim programom simpatizi-

raju, a prigodom prošlih izbora prema svojoj dužnosti nijesu za nju radili, koliko je trebalo, niti su za nju glasovali. Neka uvide sada, kako su, sami ovakvim svojim držanjem ovaj put osujetili pobjedu Hrvatske Pučke Stranke i onemogućili izbor njenih prvaka, poznatih neustrašivih boraca za potlačena hrvatska, kršćanska i pučka prava te umnih i neutrudivih radnika za blagostanje i dobrobit naroda i procvat ovih naših krajeva.

Mi dakle nijesmo ni ovaj put uspjeli! No naša stranka nije tim prestala živjeti niti će prestati! Autonomija u državnoj upravi, kršćanska pravедnost u društvenom i kulturnom životu: to su ideali našega političkog i socijalnog djelovanja. I mi ne ćemo prestati vojevati do konačne pobjede ovih naših ideala, jer smo uvjereni, da sveta i pravедna stvar mora konačno da pobijedi! U tome nas bodri najviše činjenic, da se u ovom izbornom kreševu uz nas održalo i svoj glas za Hrvatsku Pučku Stranku dalo sve ono, što je najsvjesnije i najneovisnije. Za Hrvatsku Pučku Stranku su glasovali svi oni, koji su uvjereni o ispravnosti i koristi njezinog programa i dosadašnjeg rada. Glasovali su ljudi, koji ne gledaju na svoju ličnu korist, jer je nijesu imali od koga da iščekivaju. Glasovali su oni, koji bistro shvaćaju naš politički položaj i koji dobro uviđaju, što znači razborita i realna politika u današnje doba. Svima tima i ovim putem izrazujemo svoje osobito priznanje i najsrdačniju hvalu.

Ti ljudi, na koje smo ponosni, da-

ju nam opravdane nade, da će zdrava politička misao Hrvatske Pučke Stranke i dalje naći odaziva i raširiti se onako, kako zaslužuje. Ona će doći do svoga izražaja, čim se zavedeni naš narod uvjeri o političkoj vrijednosti svoga vođe Radića. Ovakvo uvjerenje, kakvo ga je sad zahvatilo, dokora će sigurno pasti i nadoći razočaranje kad se ne ispune obećanja ni ostvare očekivanja! Skrajnosti ne mogu nikad dugo ostati na površini!

Izbori su dakle prošili! No tim nije i naš posao prestao! I ako nam naš zasljepljeni narod ni ovog puta nije dao svoga povjerenja, mi ga ipak baš zato još više ljubimo, još više ćemo se zauzimati i raditi za njegovo blagostanje, još odlučnije ćemo barem putem novinstva, kad nam to nije omogućio i u Nar. Skupštini, braniti njegova potlačena prava, jer predobro znamo, da se još nikad nije nalazio u tako očajnom položaju. To nam ne će ni ne može nitko zabraniti ni u tome nas spriječiti. Ne klonimo, braćo! Narod će opet doći k sebi, k nama će se on opet povratiti i opet će prići našu Hrvatsku Pučku Stranku!

Moramo živati i postostručeno nastaviti, jer je naša budućnost! Zato treba odmah prikupljati sve naše ljude, skupljati članove stranke i jačati naše redove. Treba da znadu svi naši pouzdanici i pristase, da mi pučani dolazimo namjesto radićevaca, kad narod njih i njihovu lošu politiku dobro progleda i upozna! Za taj čas budimo uvijek pripralni! Osnivajmo Težačka Vijeća i organizacije Hrvatske Pučke Stranke, a već osnovano učvrstimo! Upisujemo se za prave članove pučane! Vrijeme leti, pa nas mora naći spremne! Na posao dakle svi!

Opozicioni Blok o izborima.

Prošlih dana su u Beogradu vijećali šefovi Opozicionog Bloka dr Korošec, Ljuba Davidović, dr Polić, dr Spaho, dr Behmen i Pavle Radić te uzeli u pretres prošle izbore i sve mogućnosti, u kojima bi se Blok našao razvitkom političkih događaja. Šefovi Opozicionog Bloka nakon tih vijećanja izdali su slijedeći komunikoj: „Izvjestaji iz čitave države, koje su dobili predstavnici opozicionog bloka, pokazuju, da su svagdje izbori 8. veljače t. g. izvršeni po jednom unaprijed izrađenom nacrtu, da vlada PP mora dobiti većinu pod svaku cijenu bez obzira na zakonske odredbe i slobodnu volju birača. Predsjednici biračkih odbora u Hrvatskoj smjenjeni su uoči izbora direktnim riješenjem vlade ili njenih organa, i ako po zakonu o izborima narodnih poslanika samo je državni odbor nadležan, da o tome donese odluku. Uklonjeni su čak i sudije. Na mjesto smjenjenih vlada je postavila režimske ljude, a gdje nitko nije određen, vršili su tu

dužnost vladini komesari raspuštenih općinskih vijeća, ljudi većinom bez zakonskih i moralnih kvalifikacija, među kojima ima žandara i sluga. Predstavnici opozicionih lista spriječavani su prijetnjama i silom, da na dan izbora čuvaju kutije opozicionog bloka. Oni nijesu pušteni, da dođu na biralište ili su u toku biranja izbačeni i najureni, da ne bi pristupili prebrojavanju kuglica. Oni, koji se nijesu htjeli pokoriti, prosto su premučeni ili ubijeni. Birači u masama nijesu pušteni na glasanje. Mnogi su rastjerani sa birališta napadom pripremljenih razbojničkih četa: orga nizovanih vladinih plaćenika, puškarnjem i plutunima od strane žandarmerije.

U južnim krajevima osobito birači su prisiljavani, da javno glasuju za vladine stranke, ili im je naredeno, pošto izvuku ruku iz vladine kutije — koja je bila prva po redu — da moraju otvoriti šaku, da bi pokazali, da je prazna. No sva ta izvršena nasilja,

dosad nepoznata u parlamentarnoj historiji, ne bi vladi donijela željeni rezultat, da su ostali od Drž. odbora imenovani predsjednici biračkih odbora i da mnogobrojni predsjednici biračkih odbora ostavši sami bez čuvara opozicionih kutija nijesu izvršili krađu kuglica iz tuđih kutija te da nijesu falsificirali izborne zapisnike. I to je učinjeno po naredbama vlade, koja je zbog toga poslala sama i izradila i sprovela kroz državni odbor gotovo cijeli spisak predsjednika biračkih odbora, među kojima ima veliki broj onih, koji uopće ne ispunjavaju zakonske uslove, te sama već unaprijed sastavila pojedine zapisnike. Osim toga prije izbora vlada je preko svojih organa pohapsila hiljade naročito seljačkih glasa... mnoge je poslaničke kandidate pozatvarala i sistematski spriječavala držanje zborova i sastanaka, čak i u privatnim domovima i stanovima ili ih je brutalno žandarmerijskim kundacima rastjerivala. Na dan samih izbora stavljena je u pokret vojska, koja je dobila za nju nedostojnu ulogu da i sama, ma da mora da bude izvan i iznad politike, pripomogne kako bi vlada došla do većine.

Poslije izbora tamo, gdje je opozicija dobila većinu ili veći broj poslanika, produženi su najbezobitniji progono građana, koji su dali svoj glas opozicionim kandidatima. Na taj način vlada hoće da izazove otpor i ide za tim, da optuži blok narodnog sporazuma, da priprema revoluciju u državi, e da time pošlje opravda još teže progone i bezakonja, koja već sada priprema. Stoga pozivamo sve naše birače, da pokažu, da su ostali svijesni građani i da ne podlegnu ni vladinim provokacijama ni vladinim nasiljima. Kao što su 8. veljače muški dali svoj glas samo za red i mir, tako i sada neka mirno sačuvaju svoju ravnodušnost i sačekaju pobjedu pravde i poštenja seljačke demokracije i narodne suverenosti.

Ne priznajemo na osnovu svih ovih činjenica zakonitost mandata, koje je vlada ovakvim sredstvima sebi od naroda iznudila i falsifikovala. Prema tome vlada PP i poslije ovih izbora nema parlamentarnog ni moralnog oslonca, da bi mogla ostati na upravi zemlje. Nasuprot tome naši mandati predstavljaju ogromnu većinu birača i usprkos strahovitom teroru dobiveni su čistim narodnim povjerenjem. U svakom slučaju moralnu odgovornost nose oni, koji su u našoj državi na taj način proveli izbore, zatim i svi oni državni faktori, koji su ih činili ili dopustili, da se učine ovakvi zločini, nasilja i bezakonja. Oni su jedini pred narodom i historijom krivi, što je danas uništen ugled države i teško povrijeđena državna ideja u državi samoj i u inozemstvu. Sve to ćemo brižljivo prikupiti i iznijeti pred cio svijet, što su sve

šić trg. po din. 20; Ivan Batinica i Vinko Vučić po din. 10. Da počaste uspomenu *Rine Katnić*: Luigi Inchiostri din. 100, Obitelj Ivana Čičin-Šain din. 50, dr Vinko Smolčić i dr Julije Gazzari po din. 30; Ivan Bergnocchi, Mara ud. Gojanović-Meljada i Nikola Rossi po din. 20. Da počaste uspomenu *Lepore Alice rod. Marčić*: Direktor Ivo Belotti din. 10. Da počasti uspomenu *Inocenta Macerata*: Giacinto Mattiazzi p. Vice din. 20. Da počasti uspomenu *N. Mesanovića*: Direktor Ivo Belotti din. 10. Da počaste uspomenu *O. Petra Perkovića, Alice Lepore rod. Ma.čić i N. Mesanovića*: Profesori reformne-realne gimnazije i velike gimnazije din. 290. — Svima darovateljima Uprava najhvatnije zahvaljuje.

ŠTO NE ZNAŠ PITAJ
universalni informacijski biro

„**ARGUS**“
Knez Mihailova ul. 35., tel. 6-25.
BEOGRAD
(Pasaž Akademije Nauka.)

„CHAUDOIR ALI VERMOREL“
PERONOSPORA PRSHALICE

poznate su kao najbolje na svijetu. Samoprodaja i stalno stovarište kod:

Trgovina gvođem i prometno d. d. Subotica.

Dobro sortirano stovarište svih sastavnih dijelova.

Na veliko! Na malo!

Adresa za pisma:
BARZEL, Subotica.

Prodajem u Zlarinu ladu sa svim potrebitim priborom. **Andrijana Bjažić.**

Preplatite se na „Nar. Stražu“!

Posjetite
8. Bečki Međunarodni Velesajam

(prolječni velesajam)
8. - 14. marta 1925.
Međunarodna izložba uzoraka industrijskih i obrtničkih proizvoda.
Cijene bez konkurencije!
125.000 posjetioca, od toga 25.000 inozemnih kupaca iz 70 država.
Znatno snižene cijene vožnje na austrijskim željeznicama.
Prelaz preko granice uz naplatu takse za putni vizum od ö. K. 15.000.- (Dolara -25)
Obavijesti podjeljuje
WIENER MESSE A. G. WIEN VII.
kao i počasna zastupstva u
u Splitu: **Austrijski konsulat Dr. Josip Beroš.**
„Putnik“ d. d. za saobraćaj putnika.

RIJETKA PRIGODA!

Knjižara „Narodne Prosvjete“ nudi uz vrlo povoljne cijene neke papire, dok zaliha t.aje. Manje od 100 araka papira ili 10 araka posušila se ne šalje radi nespretnoga pakovanja.

- Najfiniji bijeli pisaći papir, bez crta:**
broj 0010 rizma Din. 150.— 100 ar. Din. 16.50
0011 " " 160.— 100 " " 17.50
0013 " " 193.— 100 " " 22.—
- Najfiniji bijeli pisaći papir, sa crtama:**
broj 0011 L sa plavim crtama rizma Din. 210.— 100 ar. Din. 23.—
0011 MK sa kockama " " 215.— 100 " " 23.50
- Najfiniji dokumenti koncept-papir, bez drva:**
broj 0011 DK rizma Din. 158.— 100 ar. Din. 17.50
- Listovni papiri u četvrtini (29+46 cm.):**
broj 4—L 10 bijeli papir poput platna riz. 178.— 100 ar. Din. 20.—
4—10 g čist papir rizma Din. 170.— 100 ar. Din. 19.—
4—13 g isto, jači " 200.— 100 ar. " 22.—
4—11 L sa plavim crtama " 215.— 100 " " 23.—
4—11 vk sa visok. kockama " 220.— 100 " " 25.—
4—13 vk isto jači " 255.— 100 " " 28.—
4—11 mk sa malim kockama " 220.— 100 " " 25.—
4—13 mk isto, jači " 255.— 100 " " 28.—
- Listovni papir u osmini (22+28 cm.):**
broj 8—5 1/2 L sa plavim crtama rizma Din. 108.— 100 ar. Din. 12.—
8—5 1/2 vk sa visokim kockama " 108.— 100 " " 12.—
- Posušila (bugačica, upojka):**
broj L M 692 u raznim bojama 100 ar. Din. 30.— 10 ar. Din. 8.50
Ocean 38 M u raznim bojama 100 ar. " 113.— 10 " " 12.50
- Papir za pisaći stroj:**
broj PS 6 s glatki, 6 kg. teški rizma Din. 108.— 100 ar. Din. 12.—
Sve se narudbe rješavaju pouzetećem. Adresa:
Knjižara Narodne Prosvjete, Zagreb I., Pošt. pret. 109.

Odlikovana Voštarnica GRGO ČULAR

Diplomirani pčelar i voštarski majstor
Dućan kod Sv. BARBARE - ŠIBENIK

IZRAĐUJEM: sve vrsti svijeća, duplira, uskrasnih stojnica (cerea) sa svim uresnim znakovima, iz prvorazrednog voska, brzo i solidno.
PRERAĐUJEM: prema želji sve vrsti svijeća iz voštanih ulomaka i okapina.
PRODAJEM: finog vrcanog MEDA naravnog sa mog uzornog pčelnjaka, na malo i veliko. Med je vanredne ljekovitosti za plućne bolesti, grla, prsa, prehlade itd.
KUPUJEM: sve vrs voštanih okapina, ulomaka i žutog voska.
Sve uz povoljne cijene!

Zadružna gospodarska banka d. d.

Vlastita zgrada Podružnica Šibenik Brz. naslov Gospoban
Glavna ulica 108. Telefon br. 16 - Noćni 67

Centrala Ljubljana.

Podružnice:
Celje, Đakovo, Maribor, Novi Sad,
Sarajevo, Sombor, Split.

Ispostava: Bled.
Dionička glavnica i pričuva
preko Din. 15.000.000.
Ulošci nad Din. 150.000.000.

Ovlašteni prodavaoc srećaka državne lutrije.

Prima uloške na knjižice, te ih ukamaćuje najpovoljnije.

Oprema sve bankovne i burzovne poslove povoljno, točno i brzo.

Oprema putnika iz domaće luke SPLIT „COSULICH LINIJA“

Javiša ovim svim putnicima, koji su spremni za putovanje u JUŽNU AMERIKU (Rio de Janeiro, Santos, Buenos-Aires), da je polazak njihova velikog prekookeanskog parobroda

„Belvedere“ na 29. februara 1925. iz SPLIT-SKE LUKE (Dalmacija.)

Parobrod je moderno ureden imade dva vijka i vozi na naftu. Putnici su smješteni u poboljšanom trećem razredu, u trećem razredu kabina i u podpalublju. Svaki razred posjeduje moderno uredeni jedaći salon, salon za gospode, kao i pušački salon. Putnicima stoji na raspolaganje cijeli parobrod, jer ne vozi putnika I. i II. razr.

Od kolike je važnosti za naše putnike, što se mogu ukrcati u domaćoj luci, nije potrebno navadati - dosta je, što ne trpe velikih neugodnosti ni napora putujući po nekoliko dana preko stranih država. dok ne stignu u luku ukrcajanja, a osim toga mogu se na parobrodu služiti svojim materinskim jezikom.

Glede osiguranja mjesta te ostalih uputa treba se obratiti na „COSULICH LINIJU“.

Glavno zastupstvo za Kraljevinu Srba, Hrvata i Slovenaca

Telefon 24-98. **J. G. Drašković - Zagreb Cesta, B' br. 3.** ili na filijale u: Beogradu, Balkanska ul. 25. Ljubljani, Kolodvorska ul. 30. Velikom Bečkereku, Kralja Petra trg 4 ili Agenciji u:
Šibeniku, Josip Jadronja, obala Sušaku, Karolinska cesta 161 J. G. Ivošević, Splitu FRANJO KUKULIĆ, Gružu IVO LOVRIČEVIĆ, Metkoviću NIKICA CAREVIĆ.